

شناسه سند:	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی دانشکده پرستاری و مامایی دفتر توسعه آموزش طرح دوره نظری و عملی
------------	---

اطلاعات مربوط به درس
گروه آموزشی ارائه دهنده: گروه پرستاری داخلی-جراحی نام درس: مهارت های عملی در مراقبت های اورژانس نوع و تعداد واحد: 2 واحد نظری (34 ساعت)، 1 عملی (34 ساعت) جمعاً 68 ساعت پیش نیاز/هم نیاز: آناتومی - فیزیولوژی رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی روز و ساعت کلاس: شنبه و دوشنبه ساعت 8-12

اطلاعات اساتید همکار	اطلاعات مسئول درس
مدرس همکار: دکتر فریبا برهانی زمان و محل ملاقات: بر اساس ساعت تعیین شده برای پاسخگویی تلفن تماس: 021-88202511 پست الکترونیک اساتید: faribaborhani@msn.com	نام مسئول درس: دکتر سولماز موسوی رتبه علمی: استادیار رشته تحصیلی: آموزش پرستاری محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی تلفن تماس: 021-88202511 پست الکترونیک: moosavi.soolmaz@yahoo.com
تاریخ آخرین ویرایش طرح درس: 1403/05/06	

شرح درس:

با توجه به نیاز بیماران و مصدومین در حوزه اورژانس پیش بیمارستانی به مراقبت های اولیه که در بسیاری اوقات نیازمند وجود مهارت های پایه ای برای تثبیت وضعیت بیمار، پایش او و بهبود عملکرد دشتگاههای حیاتی بدن است ضرورت دارد تا دانشجویان با مهارت های پایه به خوبی آشنا شده و در انجام آنها مسلط شوند.

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با اقدامات مراقبتی رایج در حوزه اورژانس پیش بیمارستانی

اهداف اختصاصی: (توانمندی های مورد انتظار)

- پس از پایان درس انتظار می رود فراگیرنده بتواند:
- فلسفه مراقبت های اولیه بهداشتی را توضیح دهد.
- اصول مراقبت های اولیه بهداشتی را شرح دهد.
- با انواع خدمات بهداشتی آشنا شود.
- اعضای تیم بهداشتی را بشناسد.
- مفاهیم سلامتی، تندرستی، ناخوشی و بیماری را توضیح دهد.
- عوامل تعیین کننده سلامتی را شرح دهد.
- ماهیت نیازهای انسان را بر اساس هرم مازلو توضیح دهد.
- اهمیت تحرک در انسان را توضیح دهد.
- عوامل تعیین کننده سلامت پوست را شرح دهد.
- عواملی که پوست را در معرض خطر قرار می دهد. را شرح دهد
- نیازهای بهداشتی را در طول دوره زندگی بیان کند.
- زخم فشاری و عوامل خطر ساز بروز آن را توضیح دهد.
- نقاط حساس برای ایجاد زخم فشاری را نام ببرد.
- مراقبت بهداشتی از ناحیه تناسلی را شرح دهد.
- اهمیت درد به عنوان یک مکانیسم دفاعی بدن را توضیح دهد.
- علل شایع بروز درد را نام ببرد.
- پاسخ های فیزیولوژیک به درد را شرح دهد.
- روش های بررسی درد را شرح دهد .
- روش های سنجش میزان درد را شرح دهد.
- اقدامات دارویی و غیر دارویی تسکین درد را نام ببرد.
- روش ارزشیابی اقدامات مسکن درد را شرح دهد
- نقش پرستار را در حفاظت از محیط توضیح دهد.
- عوامل موثر بر توانایی فرد در محافظت از خود را شرح دهد.
- مشخصات یک ارتباط درمانی را توضیح دهد.
- فرایند ارتباط را توضیح دهد.
- عوامل موثر بر ارتباط را شرح دهد.

- ارتباط کلامی و غیر کلامی را شرح دهد.
- شرایط ایجاد یک محیط مناسب برای برقراری ارتباط را توضیح دهد.
- اهمیت پیشگیری و کنترل عفونت را توضیح دهد.
- زنجیره عفونت را شرح دهد.
- روش های انتقال عفونت را توضیح دهد.
- پاسخ های بدن به عوامل عفونی را توضیح دهد. (مکانیزم های دفاعی اختصاصی و غیر اختصاصی بدن)
- مداخلات پیشگیری و کنترل عفونت را توضیح دهد.
- روش های تمیز کردن ، ضدعفونی و استریل کردن را شرح دهد.
- احتیاطات استاندارد جهت کنترل عفونت را توضیح دهد.
- علائم حیاتی را بشناسد.
- عوامل موثر بر درجه حرارت بدن را توضیح دهد.
- روش ها و ابزارهای مختلف کنترل درجه حرارت بدن را شرح دهد.
- به روش صحیح با ترمومتر شیشه ای، حرارت بدن بیمار اندازه گیری و ثبت کند (زیر بغل / زیر زبان)
- فیزیولوژی ایجاد نبض را به اختصار توضیح داده، محل نبض های محیطی را شناسایی کند.
- به روش صحیح تعداد نبض بیمار را بشمارد و ثبت کند.
- مراحل تنفس را به اختصار توضیح دهد.
- به روش صحیح تعداد تنفس بیمار را بشمارد و ثبت کند.
- فیزیولوژی فشارخون را به اختصار شرح دهد.
- انواع دستگاه های فشارسنج را بشناسد.
- صداهای کروتکوف را توضیح دهد.
- به روش صحیح توسط فشار سنج جیوه ای یا عقربه ای ، فشارخون بیمار را اندازه گیری و ثبت کند.
- علت داشتن نام های متفاوت برای یک دارو را بداند.
- اشکال مختلف دارویی را بشناسد.
- مکانیزم اثر دارو ها را به اختصار توضیح دهد.
- با اثرات جانبی دارو ها آشنا شود.
- اصول اساسی تجویز دارو ها را شرح دهد.
- با انواع دستورات دارویی آشنا شود.
- نحوه محاسبه دوز دارو ها را شرح دهد.
- اصول تجویز دارو را توضیح دهد.
- تجویز دارو به روش صحیح (آماده سازی بیمار/ دادن دارو/ بررسی عوارض جانبی/ ثبت داروی تجویز شده)
- با اشتباهات دارویی آشنا شود.
- تجویز داروهای خوراکی (قرص ها/ شربت ها / از طریق لوله معده / زیر زبانی)
- تجویز داروهای موضعی (پوستی/ داخل گوش/ داخل بینی/ داخل چشم/ داخل رکتوم)
- انواع تزریقات موضعی را نام ببرد.
- با وسایل لازم برای تزریقات موضعی آشنا شود. (انواع سرنگ ها و سوزن ها)
- با شکل داروهای تزریقی و نحوه آماده کردن آن ها آشنا شود. (انواع آمپول و ویال)

- به روش صحیح دارو را توسط سرنگ از آمپول بکشد.
- به روش صحیح دارو را از داخل ویال بکشد. (ویال محتوی داروی مایع/ پودر / ویال های دوگانه)
- با مشکلات شایع در آماده سازی دارو از طریق ویال آشنا شود
- محل تزریقات داخل جلدی را تعیین کرده، به روش صحیح دارو را تزریق کند.
- به روش صحیح دارو را برای انجام تست پنی سیلین آماده کند.
- محل تزریق زیر جلدی را تعیین کرده، به روش صحیح دارو را تزریق کند.
- به روش صحیح دو نوع انسولین را با هم ترکیب کند.
- محل تزریقات داخل عضلانی را تعیین کرده ، به روش صحیح دارو را تزریق نماید. (دورسوگلوئتدال / و نتر و گلوئتال / دلتوئید/ ران)
- انفوزیون وریدی را توضیح دهد.
- ورید های محیطی را بشناسد.
- محلول های متداول در انفوزیون وریدی را بشناسد.
- انواع کاتتر ها و سوزن های وریدی را و علت استفاده از آن ها را توضیح دهد.
- روش محافظت از خود را هنگام تزریق وریدی توضیح دهد.
- عوارض درمان داخل وریدی محیطی را شرح دهد.
- روش های تنظیم سرعت انفوزیون وریدی را به دقت شرح دهد.
- روش های مراقبت از محل و سیستم انفوزیون وریدی را شرح دهد.
- وسایل لازم جهت انفوزیون وریدی را آماده کند.
- به روش صحیح کاتتر وریدی را در محل مناسب جای گذاری کند.
- به روش صحیح انفوزیون وریدی را بر قرار نماید.
- به روش صحیح دارو را به محلول وریدی اضافه نماید.
- یطری محلول انفوزیون را تعویض نماید.
- انفوزیون وریدی را قطع کند .
- کاتتر وریدی را از محل خارج نماید.
- ضرورت رساندن اکسیژن به بدن را توضیح دهد.
- به طور خلاصه انتشار گازهای تنفسی را از غشای آلوئولی کاپیلاری شرح دهد.
- مکانیزم های پاکسازی ریه را نام ببرد.
- عوامل موثر بر اکسیژن رسانی را به اختصار شرح دهد.
- با مشکلات رایج اکسیژن رسانی آشنا شود.
- مداخلات مربوط به بهبود کیفیت اکسیژن رسانی به بیمار را بشناسد.
- تجهیزات رایج برای تجویز اکسیژن را توضیح دهد
- انواع زخم ها را نام ببرد.
- سیستم طبقه بندی زخم ها را توضیح دهد.
- فرایند بهبود زخم را توضیح دهد.
- عوامل تاثیر گذار بر روند بهبودی زخم را نام ببرد. (عوامل عمومی / عوامل موضعی)
- نحوه بررسی زخم را شرح دهد.

- به روش صحیح پانسمان زخم را تعویض کند.
- به روش صحیح زخم درن دار را پانسمان کند.
- به روش صحیح پانسمان مرطوب به خشک را انجام دهد.
- به روش صحیح زخم را شستشو دهد.
- به روش صحیح بخیه های زخم را بکشد.
- به روش صحیح زخم را بانداز کند.
- با آناتومی دستگاه گوارشی آشنا شود.
- نقش غذا در رفع نیاز های اساسی انسان را توضیح دهد.
- مواد غذایی اساسی را شرح دهد.
- معیارهای اندازه گیری وضعیت تغذیه را شرح دهد.
- علل لوله گذاری داخل معده را شرح دهد. به روش صحیح لوله گذاری داخل معده را انجام دهد.
- تغذیه از طریق لوله معده را به روش صحیح اجرا کند (گاوژ)
- از طریق لوله، معده را شستشو دهد (لاواژ)
- با آناتومی سیستم ادراری آشنا شود.
- اهمیت دفع ادرار در سلامتی فرد را توضیح دهد.
- عوامل موثر بر عملکرد سیستم ادراری را شرح دهد.
- مشکلات رایج دفع ادرار را توضیح دهد.
- سونداژ ادراری را به روش صحیح اجرا کند.
- اهمیت دفع مدفوع را توضیح دهد.
- عوامل موثر بر عملکرد روده ها را شرح دهد.
- مشکلات رایج دفع مدفوع را توضیح دهد.
- استومی های روده ای را شرح دهد .
- انواع انما را توضیح دهد.
- به روش صحیح انمای روده ای را انجام دهد.
- روش مراقبت از استومی روده ای را شرح دهد.
- به روش صحیح کیسه کلستومی را تعویض کند.

جلسات درس	اهداف کلی هر جلسه (سرفصل آموزشی مصوب درس)	مدرس
1	علائم حیاتی	خانم دکتر موسوی
2	علائم حیاتی و پالس اکسی متری	خانم دکتر موسوی
3	مدیریت درد	خانم دکتر موسوی
4	مراقبت از زخم	خانم دکتر موسوی
5	نمونه گیری شریانی و وریدی	خانم دکتر موسوی
6	ارتباط	خانم دکتر برهانی

7	انواع پوزیشن	خانم دکتر برهانی
8	آماده کردن داروها	خانم دکتر برهانی
9	داروهای خوراکی / زبربانی / استنشاقی / رکتال	خانم دکتر برهانی
10	داروهای تزریقی	خانم دکتر برهانی
11	نیازهای دفع ادرار و سونداژ	خانم دکتر برهانی
12	مفهوم سلامت و بیماری	خانم دکتر برهانی
13	نیازهای اساسی انسان و نقش کارشناس فوریتها	خانم دکتر برهانی
14	اکسیژن تراپی و ساکشن	خانم دکتر برهانی
15	ضد عفونی و اقدامات محافظت شخصی	خانم دکتر برهانی
16	اصول تغذیه و سوند معده	خانم دکتر برهانی

رویکرد آموزشی:

<p>مجازی</p> <p>روش‌های یاددهی-یادگیری مرتبط:</p> <p> ☐ کلاس آنلاین همزمان   ☐ کلاس آنلاین غیر هم زمان   ☐ کلاس وارونه   ☐ روش های شبیه سازی </p> <p> ☐ بازی وارسازی   ☐ فروم های گفت و گو </p> <p>سایر (نام ببرید):</p>
<p>حضور</p> <p>روش‌های یاددهی-یادگیری مرتبط:</p> <p> ☒ سخنرانی   ☒ بحث در گروه کوچک   ☒ پرسش و پاسخ   ☒ یادگیری مبتنی بر حل مسأله </p> <p> ☐ یادگیری مبتنی بر سناریو   ☐ یادگیری مبتنی بر ارائه پروژه </p> <p>سایر (نام ببرید):</p>
<p>ترکیبی</p> <p>لطفا روش بکار گرفته شده از مجموع روش‌های حضوری و مجازی را نام ببرید:</p>

سرفصل و تقویم ارائه درس

تاریخ جلسه	روش یاددهی - یادگیری	سرفصل	هدف	ردیف
1403/06/17	سخنرانی تعاملی	علائم حیاتی را توضیح دهد.	هدف کلی جلسه 1	1
1403/06/17	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی	علائم حیاتی و پالس اکسی متری را توضیح دهد.	هدف کلی جلسه 2	2
1403/06/19	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی، یادگیری تیمی	مدیریت درد را توضیح دهد.	هدف کلی جلسه 3	3
1403/06/19	سخنرانی تعاملی، بحث گروهی،	مراقبت از زخم را بشناسد.	هدف کلی جلسه 4	4
1403/06/24	بحث در گروه کوچک، سخنرانی	نمونه گیری شریانی و وریدی را توضیح دهد.	هدف کلی جلسه 5	5
1403/06/24	بحث در گروه کوچک، سخنرانی	در مورد مفهوم ارتباط بحث کند.	هدف کلی جلسه 6	6
1403/06/26	بحث در گروه کوچک، سخنرانی	انواع پوزیشن را توضیح دهد.	هدف کلی جلسه 7	7
1403/06/26	بحث در گروه کوچک، سخنرانی	آماده کردن داروها را توضیح دهد.	هدف کلی جلسه 8	8
1403/07/02	بحث در گروه کوچک، سخنرانی	داروهای خوراکی/زیربانی/استنشاقی/رکتال را بشناسد.	هدف کلی جلسه 9	9
1403/07/02	بحث در گروه کوچک، سخنرانی	داروهای تزریقی را توضیح دهد.	هدف کلی جلسه 10	10
1403/07/07	بحث در گروه کوچک، سخنرانی	نیازهای دفع ادرار و سونداژ را توضیح دهد.	هدف کلی جلسه 11	11
1403/07/07	بحث در گروه کوچک، سخنرانی	مفهوم سلامت و بیماری را توضیح دهد.	هدف کلی جلسه 12	12
1403/07/09	بحث در گروه کوچک، سخنرانی	در مورد نیازهای اساسی انسان و نقش کارشناس فوریتها بحث کند.	هدف کلی جلسه 13	13
1403/07/09	بحث در گروه کوچک، سخنرانی	اکسیژن تراپی و ساکشن را توضیح دهد.	هدف کلی جلسه 14	14
1403/07/14	بحث در گروه کوچک، سخنرانی	ضدعفونی و اقدامات محافظت شخصی را توضیح دهد.	هدف کلی جلسه 15	15
1403/07/14	بحث در گروه کوچک، سخنرانی	اصول تغذیه و سوند معده را توضیح دهد.	هدف کلی جلسه 16	16

انتظارات از دانشجو/ قوانین دوره:

- رعایت رفتار حرفه ای
- مشارکت در بحث کلاسی، طرح سوال و حضور فعال در کلاس
- مطالعه قبل از کلاس جهت فراگیری مطالب
- تهیه تکالیف بر اساس منابع جدید در صورت درخواست تکلیف توسط استاد مربوطه
- ارائه تکالیف در زمان تعیین شده در صورت درخواست تکلیف توسط استاد مربوطه
- خود راهبر بودن
- غیبت در کلاس مطابق با آیین نامه آموزشی مورد قبول خواهد بود.

روش ارزشیابی:

- ارزیابی تکوینی
- ارزیابی تراکمی

ردیف	روش ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
1	ارزیابی تکوینی	20 درصد
3	آزمون کتبی پایان ترم	80 درصد

منابع درس: (آخرین ویرایش)

الف. کتب

1. دوگاس، اصول مراقبت از بیمار، نگرشی جامع بر پرستاری، آخرین چاپ.
2. تیلور، کارول، اصول پرستاری، مفاهیم پرستاری، آخرین چاپ.
3. موسوی، ملیحه السادات، عالیخانی، مریم، روش های پرستاری بالینی، تهران: شهراب-آینه سازان، آخرین چاپ.

1. Potter PA, Perry AG, Stockert PA, Hall A. Fundamentals of nursing-e-book. Elsevier health sciences; 2021 Dec 22.
2. Carven Ruth F, Himle Constance. Fundamental of nursing: human health and function, Philadelphia Lippincott CO. last edition.
3. Hakreader H, Hogan Mary A. Fundamental of nursing, cating and clinical judgment. Saunders CO, last edition.
4. Taylor L. The Art And Science Of Nursing Care. Last Edition.

ب. مقالات

Feo R, Kitson A, Conroy T. How fundamental aspects of nursing care are defined in the literature: A scoping review. Journal of clinical nursing. 2018; 27(11-12):2189-229.

ج. محتوای الکترونیک